

<p>Nazwa projektu Ustawa o cmentarzach i chowaniu zmarłych</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Kancelaria Prezesa Rady Ministrów</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Pan Wojciech Labuda, Pełnomocnik Prezesa Rady Ministrów do spraw reformy regulacji administracyjnych związanych z ruchem naturalnym ludności i ochrony miejsc pamięci</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Pan Wojciech Labuda, Pełnomocnik Prezesa Rady Ministrów do spraw reformy regulacji administracyjnych związanych z ruchem naturalnym ludności i ochrony miejsc pamięci, Pełnomocnik.WL@kprm.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 23.09.2021 r.</p> <p>Źródło: Inicjatywa własna</p> <p>Nr w wykazie prac Rady Ministrów: UD278</p>
--	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Zasadniczym celem proponowanej Ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych jest zastąpienie dotychczas obowiązującego prawa regulowanego w Ustawie z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (Dz.U. z 2020 r. poz. 1947) – akcie prawnym, które powstał w zupełnie innej rzeczywistości prawnej, organizacyjnej i jest obecnie nieadekwatny do stanu stosunków społecznych oraz prawnych.

Dotychczasowe brzmienie przepisów ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych oraz jej aktu wykonawczego – w szczególności rozporządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 3 sierpnia 1961 r. w sprawie stwierdzenia zgonu i jego przyczyny (Dz. U. poz. 202) – budziły liczne problemy wykonawcze i wątpliwości interpretacyjne przy ich stosowaniu oraz wymagały doprecyzowania, na co wskazywały jednostki samorządu terytorialnego oraz samorząd lekarski występujące m.in. do ministra właściwego do spraw zdrowia z postulatem uregulowania kwestii spornych oraz uzupełnienia o rozwiązania merytoryczne odnośnie niektórych przepisów.

Od chwili wypracowania obecnie obowiązujących rozwiązań regulujących kwestię cmentarzy i chowania zmarłych, zawartych w ustawie z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (Dz. U. z 2017 r. poz. 912) nastąpiły intensywne zmiany społeczne, obyczajowe i techniczne, a także zmieniły się uregulowania prawa międzynarodowego m.in. w zakresie międzynarodowego transportu zwłok lub zwalczania chorób zakaźnych.

Zwiększyła się mobilność społeczeństwa, także zagraniczna, oraz zaostrzyły się zalecenia dotyczące zwalczania chorób zakaźnych. Generuje to szereg kłopotów dla obywateli usiłujących sprowadzić zwłoki bliskich z zagranicy.

Oprócz wyżej wymienionych zmian należy wspomnieć, iż ustawa z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych jest napisana zgodnie z zasadami techniki legislacyjnej lat 50-tych XX wieku i próby tworzenia bądź aktualizowania przepisów wykonawczych na podstawie upoważnień ustawowych w niej zawartych napotyka zarzut niekonstytucyjności. Ustawa ta powieliła rozwiązania oraz, w znacznej mierze, język ustawy z dnia 17 marca 1932 r. o chowaniu zmarłych i stwierdzaniu przyczyny zgonu (Dz. U. poz. 359, z późn. zm.).

Do najważniejszych krytycznych uwag należą:

- niska jakość i długi czas przetwarzania danych o przyczynach zgonów w Polsce, wynikająca m.in. ze sposobu zbierania informacji w formie papierowych kart zgonu;
- problemy ze znalezieniem osoby odpowiedzialnej za stwierdzenie zgonu w przypadku zgonów poza szpitalem;
- procedury związane z pochówkiem i rejestracją zgonów są obciążające dla obywateli, lekarzy i administracji, przede wszystkim z uwagi na sposób przekazywania danych w formie papierowej i brak optymalnego wykorzystania państwowych zasobów danych;
- brak precyzyjnych regulacji dotyczących rezerwacji miejsca pochówku, prawa do grobu, prawa do organizacji pochówku, likwidacji cmentarza czy likwidacji grobu.
- brak uregulowania pochówków poza terenem cmentarzy;
- anachroniczne przepisy dotyczące organizacji pogrzebów państwowych;
- brak danych o liczbie i lokalizacji cmentarzy, w tym szczególnie cmentarzy historycznych;
- nieoptymalne wykorzystanie państwowych zasobów danych dotyczących grobów i cmentarzy o szczególnym charakterze pod kątem wymiany informacji z właścicielami cmentarzy;
- brak instrumentów ochrony grobów osób zasłużonych dla Rzeczypospolitej Polskiej;
- brak dokładnego uregulowania funkcjonowania przedsiębiorstw w branży pogrzebowej.

Na problemy te i inne zwracają uwagę od wielu lat instytucje państwowe, postulujące uchwalenie nowych zasad prawnych, m.in. Najwyższa Izba Kontroli w raportach z 2016 r. (cmentarze komunalne) i 2018 r. (cmentarze wojenne), Rzecznik Praw Obywatelskich, Rzecznik Praw Dziecka, ale też organizacje pozarządowe i branżowe.

Prace nad opracowanie nowych regulacji prawnych w przedmiotowym zakresie były już prowadzone w okresie 2015-2019. Efektem był Projekt ustawy o stwierdzaniu, dokumentowaniu i rejestracji zgonów (UD369), Jednocześnie prowadzono odrębnie prace nad Projektem ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych (UD294). Żaden z projektów nie został ukończony. Stąd też konieczne okazało się podjęcie prac na nowo. Wypracowane wówczas rozwiązania w dużej mierze zostały przeniesione do niniejszego projektu, z uwzględnieniem jednak postępu w zakresie cyfryzacji administracji i służby zdrowia, a także doświadczenia z epidemii Covid-19.

W celu realizacji prac legislacyjnych, mających interdyscyplinarny i międzyresortowy charakter, na mocy Zarządzenia nr 9 Prezesa Rady Ministrów z dnia 5 lutego 2021 r. ustawiono Pełnomocnika Prezesa Rady Ministrów do spraw reformy regulacji administracyjnych związanych z ruchem naturalnym ludności i ochrony miejsc pamięci – którego zadaniem było wypracowanie, w uzgodnieniu z właściwymi ze względu na przedmiot działalności Pełnomocnika ministrami, propozycji zmian legislacyjnych oraz proceduralnych związanych z ruchem naturalnym ludności, w tym z rejestracją zdarzeń związanych z ruchem naturalnym ludności, oraz ochroną miejsc pamięci. Efektem prac jest przedmiotowy projekt ustawy.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Niniejszy projekt ma na celu odpowiedzieć na szereg zidentyfikowanych problemów oraz w sposób kompleksowy uregulować sferę tzw. prawa pośmiertnego, obejmującego zagadnienia takie jak stwierdzanie, dokumentowanie i rejestracja zgonów, chowanie zmarłych, prawo do grobu, funkcjonowanie cmentarzy i tzw. branży firm pogrzebowych. Do celów ustawy należy wprowadzenie takich regulacji, które umożliwią organom państwowym uzyskanie pełnej i wiarygodnej informacji na temat przyczyn zgonów – także w sposób zdecydowanie szybszy niż obecnie i przy optymalnym wykorzystaniu istniejących państwowych zasobów informacji. Procedury administracyjne związane z pochówkiem staną się zdecydowanie mniej uciążliwe dla obywateli, m.in. dzięki elektronicznej procedurze związanych z dokumentowaniem zgonów. Projektodawca postawił sobie za cel również ujednoczenie przepisów dotyczących cmentarzy, w tym cmentarzy wojennych, tak by były one spójne i odwoływały się do tej samej pojęć prawnych. Intencją jest również wprowadzenie jednoznacznych definicji i zakresów przedmiotowych i podmiotowych podstawowych pojęć, takich jak prawo do grobu. Zamysłem projektodawcy jest również lepsza ochrona grobów i cmentarzy wojennych, grobów weteranów walk o niepodległość, ale też grobów osób zasłużonych także na innych polach aktywności – dzięki wprowadzeniu nowych mechanizmów działania organów państwowych i przy upowszechnieniu informacji o ich lokalizacji. Istotnym celem jest też wprowadzenie uregulowanie funkcjonowania przedsiębiorstw w branży pogrzebowej, prowadzących działalność wrażliwą ze względów sanitarnych, ale i ogólnoludzkich.

Do kluczowych rozwiązań, które znajdują się w projekcie należy:

- uregulowanie materii znajdującej się obecnie w ustawie o cmentarzach i chowaniu zmarłych, ustawie o grobach i cmentarzach wojennych oraz ustawie o grobach weteranów walk o wolność i niepodległość Polski w dwóch spójnych aktach prawnych;
- jednoznaczne określenie odpowiedzialności i zakresu czynności związanych ze stwierdzaniem i dokumentowaniem zgonów – w zamyśle projektodawcy osoba wezwana przez obywatela lub inny uprawniony podmiot powinna podjąć się stwierdzenia i udokumentowania zgonu;
- wprowadzenie instytucji koronera;
- wprowadzenie elektronicznej karty zgonu oraz elektronicznej karty urodzenia z adnotacją o martwym urodzeniu;
- wprowadzenie jednoznacznych definicji, zakresu podmiotowego i przedmiotowego prawa do organizacji pochówku, prawa rezerwacji miejsca pochówku oraz prawa do grobu;
- uregulowanie zasad postępowania ze zwłokami, szczątkami ludzkimi i popiołami ludzkimi – w tym w szczególności możliwości dokonywania pochówków poza cmentarzami, zasad postępowania na cmentarzach i w krematoriach, a także pogrzebów na morzu;
- uregulowanie zasad międzynarodowego przewozu zwłok, szczątków ludzkich i popiołów ludzkich;
- uregulowanie zasad zakładania, rozszerzania, utrzymywania i likwidacji cmentarzy;
- umożliwienie zakładania cmentarzy poza terenem danej gminy;
- określenie minimalnych wymogów w zakresie wyposażenia cmentarza;
- modyfikacja zasad związanych z odległościami cmentarzy od zabudowy;
- wprowadzenie jednoznacznych zasad likwidacji grobów;
- wprowadzenie elektronicznych ksiąg cmentarnych, rejestru grobów i miejsc spoczynku oraz rejestru cmentarzy;
- włączenie do elektronicznej ewidencji cmentarnej informacji pochodzącej z Systemu Odznaczeń Państwowych, rejestru zabytków, ewidencji zabytków, ewidencji grobów i cmentarzy wojennych, ewidencji grobów weteranów walk o wolność i niepodległość Polski;
- uregulowanie sytuacji wszystkich cmentarzy i innych nieruchomości, w których znajdują się szczątki ludzkie lub popioły ludzkie;
- wprowadzenie spójnych systemowo przepisów związanych z grobami weteranów walk o wolność i niepodległość Polski
- wprowadzenie możliwości objęcia ochroną grobów osób zasłużonych dla Rzeczypospolitej Polskiej, nie będących grobami wojennymi czy grobami weteranów walk o wolność i niepodległość Polski;
- wprowadzenie nowych mechanizmów ochrony grobów wojennych, grobów weteranów walk o wolność i niepodległość Polski, grobów osób zasłużonych dla Rzeczypospolitej Polskiej, grobów zabytkowych;

- wprowadzenie działalności regulowanej w odniesieniu do branży pogrzebowej, w tym wprowadzenie rejestru przedsiębiorców i zakazu prowadzenia działalności dla przedsiębiorców niezarejestrowanych.

Do przewidywanych efektów regulacji należą m.in.:

- zmniejszenie niepewności co do obowiązujących przepisów prawa;
- spójne przepisy dotyczące grobownictwa wojennego i ogólnego;
- zmniejszenie liczby przypadków, w których występuje trudność w znalezieniu osoby, która stwierdzi zgon;
- odciążenie lekarzy, szczególnie lekarzy POZ, z obowiązku stwierdzania zgonów gwałtownych;
- odciążenie pracowników podmiotów leczniczych, lekarzy i kierowników zespołów ratownictwa medycznego, urzędników urzędów stanu cywilnego, przedsiębiorców prowadzących działalność w branży pogrzebowej, właścicieli cmentarzy oraz obywateli z realizacji części lub całości obowiązków biurowatycznych – związanych z dokumentowaniem zdarzeń demograficznych oraz ich rejestracją;
- zwiększenie szybkości uzyskiwania danych o zdarzeniach demograficznych (urodzeniach, zgonach) przez organy Państwa i inne instytucje korzystające z państwowych rejestrów danych;
- zmniejszenie ryzyka pozyskania danych medycznych przez osoby nieuprawnione;
- bardziej efektywne wykorzystanie państwowych zasobów informacyjnych, szczególnie w zakresie statystyki publicznej;
- uzyskiwanie lepszej jakości danych o przyczynach zgonów oraz szybsze ich opracowanie na potrzeby statystyki publicznej;
- zwiększenie elastyczności gmin w zakresie wypełniania zadania w zakresie prowadzenia cmentarzy gminnych;
- lepsza ochrona cmentarzy i miejsc spoczynku przed zniszczeniem, nieuprawnioną likwidacją lub zbezczeszczeniem zwłok;
- jasne zasady dotyczące np. procedur likwidacji grobu, likwidacji cmentarza, pochówków poza cmentarzami;
- lepsze zarządzanie przestrzenią grzebalną oraz zwiększenie regularności wpływów z opłat, pobieranych przez właścicieli cmentarzy;
- zwiększenie dostępnej powierzchni pod pochówki w kolumbariach;
- możliwość łatwego uzyskania informacji o statusie danego grobu, obowiązującym prawie do grobu i in.;
- zmniejszenie liczby sporów dotyczących prawa do grobu, prawa do rezerwacji miejsca pochówku, czy też związanych z likwidacją grobów;
- lepsza ochrona grobów wojennych, grobów weteranów walk o wolność i niepodległość Polski, grobów osób zasłużonych dla RP oraz grobów zabytkowych;
- zwiększenie zainteresowania społeczeństwa grobami wojennymi, grobami weteranów walk o wolność i niepodległość Polski, grobami osób zasłużonych dla RP oraz grobami zabytkowymi;
- ułatwienie Inspekcji Sanitarnej dokonywania kontroli cmentarzy, krematoriów i przedsiębiorców prowadzących działalność w branży pogrzebowej;
- zwiększenie bezpieczeństwa sanitarno-epidemiologicznego kraju;
- zmniejszenie ryzyka niedopełnienia procedur, szczególnie sanitarnych związanych z prowadzeniem działalności pogrzebowej;

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Rozwiązania wskazanych problemów w innych krajach, ze względu na obszerność opracowania, przedstawiono w Załączniku nr 1. Rozwiązania te dotyczą następujących zagadnień:

- Koronerzy
- Dokumentowanie zgonów
- Martwe urodzenia
- Prawo do grobu
- Postępowanie ze zwłokami
- Transport zwłok
- Międzynarodowy przewóz zwłok, szczątków ludzkich lub popiołów ludzkich
- Ekshumacja
- Zakładanie i zarządzanie cmentarzem
- Bazy danych o cmentarzach

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Mieszkańcy Polski	38 265 013	Bank Danych Lokalnych, GUS	ułatwienia przy załatwianiu spraw urzędowych; ograniczenie wizyt w urzędach; możliwość wyszukania cmentarzy i grobów poprzez Internet;

			<p>monitorowanie stanu utrzymania grobów weteranów, grobów osób zasłużonych, grobów osób odznaczonych; grobów wojennych;</p> <p>możliwość łatwiejszego monitorowania statusu danego miejsca pochówku;</p> <p>możliwość przenoszenia prawa do rezerwacji miejsca pochówku;</p> <p>składanie wniosków do wojewody o przyznanie świadczenia na opiekę nad grobami osób zasłużonych;</p>
Urzędy stanu cywilnego	2 257	Opracowanie własne	zmiana w sposobie funkcjonowania, stosowanie nowych regulacji prawnych;
Lekarze oraz osoby uprawnione do stwierdzania zgonu i jego przyczyny	170 199	Rejestr lekarzy i lekarzy dentyków, prowadzony przez Naczelną Radę Lekarską	<p>zmniejszenie obowiązków biurokratycznych, m.in. w zakresie sprawozdawczości związanej z chorobami zakaźnymi;</p> <p>zmniejszenie liczby przypadków konieczności stwierdzenia zgonu;</p> <p>dostosowanie do nowej formy wystawiania karty zgonu i karty urodzenia;</p>
Lekarze specjaliści w dziedzinie medycyny sądowej	216	Rejestr lekarzy i lekarzy dentyków, prowadzony przez Naczelną Radę Lekarską (Zestawienie liczbowe lekarzy i lekarzy dentyków wg dziedziny i stopnia specjalizacji z uwzględnieniem podziału na lekarzy wykonujących i nie wykonujących zawodu)	dostosowanie do nowych regulacji prawnych, w tym prawo do wykonywania czynności lekarza uprawnionego do stwierdzania zgonu (koronera);
Ratownicy medyczni podstawowego zespołu ratownictwa medycznego	13 083	Zgodnie z informacjami zamieszczonymi w Biuletynie statystycznym CSIOZ za 2015 r. w kraju w podmiotach leczniczych zatrudnionych. 2.2. Personel pracujący w placówkach ochrony zdrowia Tabela 2.2.1 Personel pracujący w placówkach ochrony zdrowia w wybranych latach. Stan w dniu 31.12. danego roku	stwierdzanie zgonu osoby poza szpitalem w miejscu ujawnienia zwłok;
Uczelnie medyczne lub uczelnie prowadzące działalność dydaktyczną lub badawczą w	22	MZ	określenie zasad pozyskiwania zwłok dla celów naukowych lub dydaktycznych

dziedzinie nauk medycznych			
Kościóły i inne związki wyznaniowe	184	MSWiA, rejestr kościołów i innych związków wyznaniowych	<p>obowiązek zarządzania cmentarzem wyznaniowym zgodnie z wymaganiami określonymi w projektowanej ustawie;</p> <p>możliwość dokonywania pochówku poza cmentarzem;</p> <p>możliwość zawarcia umowy z gminami co do korzystania z cmentarza wyznaniowego;</p> <p>obowiązek opracowywania i podania do publicznej wiadomości regulaminu organizacyjnego cmentarza;</p>
Wojewodowie	16	Informacja ogólnodostępna	<p>pokrywanie wynagrodzenia koronera i kosztów dojazdu do miejsca wezwania oraz wynagrodzenia za pozostawanie w gotowości do konsultacji oraz za jej przeprowadzenie;</p> <p>pokrywane ze środków budżetu państwa, z części, której dysponentem jest wojewoda, kosztów związanych z przeprowadzeniem procedur postępowania ze zwłokami pacjenta, o których mowa w art. 28, art. 31 i art. 32 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej.</p> <p>nadawanie grobom statusu grobów osób zasłużonych dla RP</p> <p>przyznanie świadczenia na opiekę nad grobami osób zasłużonych;</p> <p>ułatwienie oceny sporządzania „Planów zagospodarowania przestrzennego” sporządzanych przez Gminy;</p> <p>uczestniczenie w procedurze likwidacji cmentarza;</p> <p>prorowadzenie wykazu koronerów;</p> <p>możliwość wnoszenia sprzeciwu wobec likwidacji grobów osób zasłużonych i osób odznaczonych;</p> <p>możliwość występowania z wnioskiem o wyrażenie zgody na pochowanie w miejscu przeznaczonym na grób osoby zasłużonej wobec Rzeczypospolitej Polskiej lub społeczeństwa poza cmentarzem i poza budynkiem kultu religijnego;</p> <p>prorowadzenie ewidencji grobów osób zasłużonych dla RP;</p>

			obowiązek opublikowania regulaminu cmentarzy wojennych;
Samorząd powiatu	380	Informacja ogólnodostępna	Konieczność zapewnienia oraz zorganizowania przewozu zwłok do podmiotu posiadającego prawo do ich pochowania albo o przewiezieniu zwłok do wskazanego podmiotu, spełniającego wymagania określone w odrębnych przepisach do przeprowadzania badania pośmiertnego, w celu przeprowadzenia takiego badania.
Samorząd gminy	2 477	TERYT	obowiązek pochowania zwłok, jeśli nie robiły tego inne podmioty; możliwość zawarcia umowy z kościołami i związkami wyznaniowymi co do korzystania z cmentarza wyznaniowego; możliwość założenia cmentarza poza granicami danej gminy; łatwiejsze i bardziej efektywne zarządzanie przestrzenią grzebalną; realizacja obowiązków właściciela cmentarza w odniesieniu do nieruchomości o nieustalonym statusie, bądź jeżeli właściciel cmentarza nie wywiązuje się ze swoich obowiązków; obowiązek publikacji regulaminu cmentarza w Biuletynie Informacji Publicznej; monitorowanie stanu cmentarzy wojennych i weteranów na swoim terenie;
IPN	1	Opracowanie własne	ułatwienie ustawowego obowiązku prowadzenia ewidencji grobów weteranów; opiniowanie przyznania grobowi statusu grobu osoby zasłużonej dla RP możliwość wnoszenia sprzeciwu wobec likwidacji grobów weteranów; możliwość zlokalizowania zmineralizowanych szczątków ludzkich na nieruchomości stanowiącej własność Instytutu lub będącej przedmiotem użytkowania wieczystego lub dzierżawy;
Właściciele cmentarzy	Ok. 13 000	Dane na podstawie ankiety przeprowadzonej przez Kancelarię	obowiązek prowadzenia ksiąg cmentarnych w systemie

		Prezesa Rady Ministrów w okresie XI-XII 2020 r. wśród gmin	teleinformatycznym i dokonywania odpowiednich adnotacji
Inni niż wojewodowie, kościoły i inne związki wyznaniowe, gminy i związki międzygminne właściciele cmentarzy	ok. 1 800	Szacunek na podstawie danych GUGiK oraz ankiety przeprowadzonej przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów w okresie XI-XII 2020 r. wśród gmin	obowiązek stosowania wybranych przepisów dotyczących cmentarzy, w tym obowiązek prowadzenia ewidencji cmentarnych;
GIS	1	Ustawa o cmentarzach i chowaniu zmarłych	prowadzenie rejestru działalności regulowanej; ułatwienie obowiązków ustawowych związanych z kontrolowaniem przedsiębiorców prowadzących działalność w branży pogrzebowej oraz cmentarzy;
przedsiębiorcy pogrzebowi	3 953	GUS, REGON	obowiązek spełniania wymogów dla domów pogrzebowych i krematoriów, a także dla transportu zwłok; prowadzenie dokumentacji elektronicznie; możliwość korzystania z elektronicznej karty zgonu i elektronicznej karty urodzenia; obowiązek wpisu do rejestru działalności regulowanej; zwiększenie bezpieczeństwa sanitarno-epidemiologicznego poprzez lepszy obieg informacji o chorobach zakaźnych;
organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej	345	GIS	szczegółowy wykaz zadań organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej – w Załączniku nr 2
Główny Urząd Statystyczny	1	Informacja ogólnodostępna	szybsze i łatwiejsze pozyskiwanie informacji statystycznych, w szczególności o przyczynach zgonów; konieczność dostosowania się do zmian prawnych i technicznych w zakresie obiegu informacji;

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Istotna część rozwiązań w zakresie dotyczącym stwierdzania i dokumentowania zgonów, była już przedmiotem prac legislacyjnych w ramach Projektu ustawy o stwierdzaniu, dokumentowaniu i rejestracji zgonów (UD369). 25.11.2019 r. skierowano projekt do 30-dniowych konsultacji publicznych oraz uzgodnień międzyresortowych. Swoją opinię w przedmiocie projektu wyraziła również Rada Legislacyjna (RL-033-4/20).

Projekt ustawy będzie przedmiotem konsultacji publicznych i opiniowania. W ramach 21 lub 30 - dniowych konsultacji publicznych i opiniowania projekt ustawy zostanie przesłany do następujących podmiotów:

- 1) Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego;
- 2) Rada Dialogu Społecznego;
- 3) NSZZ „Solidarność”;
- 4) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
- 5) Forum Związków Zawodowych;
- 6) Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej;

- 7) Konfederacja „Lewiatan”;
- 8) Związek Rzemiosła Polskiego;
- 9) Związek Pracodawców Business Centre Club;
- 10) Związek Przedsiębiorców i Pracodawców;
- 11) Federacja Przedsiębiorców Polskich;
- 12) Bank Tkanek Oka;
- 13) Dyrektor Urzędu Morskiego w Gdyni;
- 14) Dyrektor Urzędu Morskiego w Szczecinie;
- 15) Dyrektor Wojskowego Biura Historycznego;
- 16) Główny Inspektor Farmaceutyczny;
- 17) Główny Inspektor Sanitarny;
- 18) Instytut Pamięci Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu;
- 19) Komendant Główny Policji;
- 20) Komendant Główny Straży Granicznej;
- 21) Komendant Główny Straży Pożarnej;
- 22) Krajowa Izba Diagnostów Laboratoryjnych;
- 23) Krajowa Rada Transplantacyjna;
- 24) Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa;
- 25) Marszałek Województwa dolnośląskiego;
- 26) Marszałek Województwa kujawsko-pomorskiego;
- 27) Marszałek Województwa lubelskiego;
- 28) Marszałek Województwa lubuskiego;
- 29) Marszałek Województwa łódzkiego;
- 30) Marszałek Województwa małopolskiego;
- 31) Marszałek Województwa mazowieckiego;
- 32) Marszałek Województwa opolskiego;
- 33) Marszałek Województwa podkarpackiego;
- 34) Marszałek Województwa podlaskiego;
- 35) Marszałek Województwa pomorskiego;
- 36) Marszałek Województwa śląskiego;
- 37) Marszałek Województwa świętokrzyskiego;
- 38) Marszałek Województwa warmińsko-mazurskiego;
- 39) Marszałek Województwa wielkopolskiego;
- 40) Marszałek Województwa zachodniopomorskiego;
- 41) Morska Służba Poszukiwania i Ratownictwa;
- 42) Naczelna Rada Lekarska;
- 43) Naczelna Rada Pielęgniarek i Położnych;
- 44) Najwyższa Izba Kontroli;
- 45) Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego PZH – Państwowy Instytut Badawczy;
- 46) Mazowiecki Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny;
- 47) Wielkopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny;
- 48) Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Bydgoszczy;
- 49) Pomorski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny;
- 50) Podlaski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny;
- 51) Podkarpacki Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny;
- 52) Opolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny;
- 53) Lubelski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny;
- 54) Małopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny;
- 55) Zachodniopomorski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny;
- 56) Warmińsko-Mazurski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny;
- 57) Lubuski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny;
- 58) Dolnośląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny we Wrocławiu;
- 59) Łódzki Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny;
- 60) Śląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny;
- 61) Świętokrzyski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny;
- 62) Prezes Głównego Urzędu Statystycznego;
- 63) Prezes Narodowego Funduszu Zdrowia;
- 64) Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych;
- 65) Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów;
- 66) Prezes Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych;
- 67) Rzecznik Praw Dziecka;

- 68) Rzecznik Praw Obywatelskich;
- 69) Rzecznik Praw Pacjenta;
- 70) Uniwersytet Medyczny w Białymstoku;
- 71) Gdański Uniwersytet Medyczny;
- 72) Śląski Uniwersytet Medyczny;
- 73) Uniwersytet Medyczny w Lublinie;
- 74) Uniwersytet Medyczny w Łodzi;
- 75) Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu;
- 76) Pomorski Uniwersytet Medyczny;
- 77) Warszawski Uniwersytet Medyczny;
- 78) Uniwersytet Medyczny im. Piastów Śląskich we Wrocławiu;
- 79) Szef Kancelarii Prezydenta RP;
- 80) Szef Kancelarii Sejmu;
- 81) Szef Kancelarii Senatu;
- 82) Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców;
- 83) Szef Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych;
- 84) Wojewoda Dolnośląski;
- 85) Wojewoda Kujawsko-Pomorski;
- 86) Wojewoda Lubelski;
- 87) Wojewoda Lubuski;
- 88) Wojewoda Łódzki;
- 89) Wojewoda Małopolski;
- 90) Wojewoda Mazowiecki;
- 91) Wojewoda Opolski;
- 92) Wojewoda Podkarpacki;
- 93) Wojewoda Podlaski;
- 94) Wojewoda Pomorski;
- 95) Wojewoda Śląski;
- 96) Wojewoda Świętokrzyski;
- 97) Wojewoda Warmińsko-Mazurski;
- 98) Wojewoda Wielkopolski;
- 99) Wojewoda Zachodniopomorski;
- 100) Wielkopolski Wojewódzki Konserwator Zabytków;
- 101) Mazowiecki Wojewódzki Konserwator Zabytków;
- 102) Małopolski Wojewódzki Konserwator Zabytków;
- 103) Dolnośląski Wojewódzki Konserwator Zabytków;
- 104) Łódzki Wojewódzki Konserwator Zabytków;
- 105) Opolski Wojewódzki Konserwator Zabytków;
- 106) Podlaski Wojewódzki Konserwator Zabytków;
- 107) Zachodniopomorski Wojewódzki Konserwator Zabytków;
- 108) Podkarpacki Wojewódzki Konserwator Zabytków;
- 109) Kujawsko-Pomorski Wojewódzki Konserwator Zabytków;
- 110) Pomorski Wojewódzki Konserwator Zabytków;
- 111) Lubelski Wojewódzki Konserwator Zabytków;
- 112) Warmińsko – Mazurski Wojewódzki Konserwator Zabytków;
- 113) Lubuski Wojewódzki Konserwator Zabytków;
- 114) Śląski Wojewódzki Konserwator Zabytków;
- 115) Świętokrzyski Wojewódzki Konserwator Zabytków;
- 116) Dyrektor Centrum Organizacyjno-Koordynacyjnego ds. Transplantacji „Poltransplant”;
- 117) Dyrektor Generalny Służby Więziennej;
- 118) Dyrektor Krajowego Centrum Bankowania Tkanek i Komórek;
- 119) Dyrektor Narodowego Centrum Krwi;
- 120) Dyrektor Narodowego Instytutu Dziedzictwa;
- 121) Federacja Pacjentów Polskich;
- 122) Federacja Regionalnych Związków Gmin i Powiatów RP;
- 123) Federacja Związków Pracodawców Ochrony Zdrowia ”Porozumienie Zielonogórskie”;
- 124) Federacja Związków Pracodawców Zakładów Opieki Zdrowotnej;
- 125) Federacja Związków Zawodowych Pracowników Ochrony Zdrowia i Pomocy Społecznej;
- 126) Fundacja im. Stefana Batorego;
- 127) Fundacja Instytut Branży Pogrzebowej i Cmentarnej;
- 128) Helsińska Fundacja Praw Człowieka;

- 129) Fundacja Instytut Praw Pacjenta i Edukacji Zdrowotnej;
- 130) Kościół Katolicki w Rzeczypospolitej Polskiej obrządek łaciński – Konferencja Episkopatu Polski;
- 131) Kościół Katolicki w Rzeczypospolitej Polskiej obrządek grekokatolicki (bizantyjsko-ukraiński);
- 132) Kościół Katolicki w Rzeczypospolitej Polskiej obrządek ormiański;
- 133) Kościół Katolicki w Rzeczypospolitej Polskiej obrządek bizantyjsko-słowiański;
- 134) Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny;
- 135) Kościół Ewangelicko-Augsburski w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 136) Kościół Ewangelicko-Reformowany w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 137) Kościół Ewangelicko-Methodystyczny w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 138) Kościół Chrześcijan Baptystów w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 139) Kościół Adwentystów Dnia Siódmego w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 140) Kościół Polskokatolicki w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 141) Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 142) Kościół Katolicki Mariawitów w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 143) Kościół Starokatolicki Mariawitów w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 144) Kościół Zielonoświątkowy w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 145) Wschodni Kościół Starobrzędowy, nie posiadający hierarchii duchowej;
- 146) Muzułmański Związek Religijny w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 147) Karański Związek Religijny w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 148) Kościoły i inne związki wyznaniowe wpisane do Rejestru kościołów i innych związków wyznaniowych;
- 149) konsultant krajowy w dziedzinie medycyny ratunkowej;
- 150) konsultant krajowy w dziedzinie medycyny sądowej;
- 151) konsultant krajowy w dziedzinie patomorfologii;
- 152) konsultant krajowy do spraw położnictwa i ginekologii;
- 153) Krajowa Rada Radców Prawnych;
- 154) Krajowa Izba Fizjoterapeutów;
- 155) Krajowy Sekretariat Ochrony Zdrowia NSZZ „Solidarność”;
- 156) Krajowy Związek Zawodowy Pracowników Ratownictwa Medycznego;
- 157) Lotnicze Pogotowie Ratunkowe;
- 158) Naczelna Rada Adwokacka;
- 159) Naczelna Rada Aptekarska;
- 160) Naczelny Dyrektor Archiwów Państwowych;
- 161) Ogólnopolska Konfederacja Związków Zawodowych Pracowników Ochrony Zdrowia;
- 162) Ogólnopolski Związek Zawodowy Lekarzy;
- 163) Ogólnopolski Związek Zawodowy Pielęgniarek i Położnych;
- 164) Ogólnopolski Związek Zawodowy Pracowników Diagnostyki Medycznej i Fizjoterapii;
- 165) Ogólnopolski Związek Zawodowy Ratowników Medycznych;
- 166) Polska Izba Branży Pogrzebowej;
- 167) Polska Rada Ratowników Medycznych;
- 168) Polska Unia Medycyny Transplantacyjnej;
- 169) Polskie Stowarzyszenie Bankowania Tkanek i Komórek, ruchu społecznego pn. „Obywatele dla zdrowia”;
- 170) Polskie Stowarzyszenie Koordynatorów Transplantacyjnych;
- 171) Polskie Stowarzyszenie Pogrzebowe;
- 172) Polskie Stowarzyszenie Ratowników Medycznych;
- 173) Polskie Towarzystwo Transplantacyjne;
- 174) Polskie Towarzystwo Medycyny Ratunkowej;
- 175) Polskie Towarzystwo Ratownictwa Medycznego;
- 176) Porozumienie Pracodawców Ochrony Zdrowia;
- 177) Stowarzyszenie Menedżerów Opieki Zdrowotnej;
- 178) Stowarzyszenie Pacjentów Primum Non Nocere;
- 179) Stowarzyszenie Zawodowe Ratowników Medycznych „Medyk”;
- 180) Unia Metropolii Polskich;
- 181) Unia Miasteczek Polskich;
- 182) Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej;
- 183) Związek Miast Polskich;
- 184) Związek Powiatów Polskich;
- 185) Związek Przedsiębiorców i Pracodawców;
- 186) Związek Województw Rzeczypospolitej Polskiej.

poz. 1006, z późn. zm.) oraz zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248).

Wyniki przeprowadzonych konsultacji publicznych i opiniowania zostaną omówione po ich zakończeniu w raporcie, który zostanie dołączony do niniejszej oceny skutków regulacji, oraz zamieszczone w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł; ceny stałe z 2021 r.]											
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Łącznie (2021-2031)
Dochody ogółem	0,0	2,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	2,8
budżet państwa	0,0	2,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	2,8
JST	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Wydatki ogółem	7,3	36,0	34,2	33,3	34,4	35,5	37,9	35,8	35,9	36,1	36,2	362,5
budżet państwa	7,3	36,0	34,2	33,3	34,4	35,5	37,9	35,8	35,9	36,1	36,2	362,5
JST	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Saldo ogółem	-7,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-359,6
budżet państwa	-7,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-359,6
JST	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Źródła finansowania

Projekt ustawy spowoduje koszty dla budżetu państwa w zakresie:

- wydatków związanych ze stwierdzaniem i dokumentowaniem zgonu - z części 85 budżetu państwa (województwie);
- wydatków związanych z wytworzeniem i utrzymaniem elektronicznej karty zgonu i elektronicznej karty urodzenia - z części 46 budżetu państwa (zdrowie);
- wydatków na dostosowanie Systemu Rejestrów Państwowych - z części 27 budżetu państwa (informatyzacja);
- wydatków na nowe zadania Morskiej Służby Poszukiwania i Ratownictwa - z części 21 budżetu państwa (gospodarka morską);
- wydatków na nowe zadania – Państwowej Inspekcji Sanitarnej - z części 46 budżetu państwa (zdrowie) oraz z części 85 (województwie);
- wydatków na elektroniczną procedurę związaną z pochówkiem - z części 27 budżetu państwa (informatyzacja);
- wydatków na zapewnienie funkcjonowania systemów elektronicznych związanych z obsługą pochówków - z części 27 budżetu państwa (informatyzacja);
- wydatków na groby osób zasłużonych dla RP - z części 85 budżetu państwa (województwie).

Skutki finansowe procedowanej regulacji, które będą ponoszone w ramach wydatków na finansowanie ochrony zdrowia planuje się pokryć w ramach wysokości wydatków określonych w art. 131c ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych bez konieczności ich zwiększania.

Wydatki związane z wytworzeniem i utrzymaniem elektronicznej karty zgonu, elektronicznej karty urodzenia i elektronicznej karty urodzenia z adnotacją o martwym urodzeniu w 2021 r. zostaną

<p>Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń</p>	<p>Wydatki związane ze stwierdzaniem i dokumentowaniem zgonu</p> <p>Wydatki związane z wykonywaniem czynności stwierdzania zgonu przez osoby inne niż koroner uwzględnia się w wysokości środków przeznaczanych na finansowanie działalności leczniczej odpowiednich podmiotów.</p> <p>Osobom tym przysługiwałoby wynagrodzenie w przypadku:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Stwierdzenia zgonu i sporządzenia karty zgonu w wysokości kapitacyjnej stawki rocznej, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 137 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1398, z późn. zm.), czyli 171 zł; 2) przeprowadzenia tylko czynności z zakresu stwierdzenia zgonu - w wysokości 1/2 tej stawki, czyli 85,5 zł. <p>Natomiast koronerowi przysługiwałoby za każdorazowe stwierdzenie oraz sporządzenie protokołu zgonu i karty zgonu wynagrodzenie, które wynosi 15% kwoty przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w roku kalendarzowym poprzedzającym przeprowadzenie badania, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 291, z późn. zm.), zwane dalej „przeciętnym wynagrodzeniem”, czyli będzie to wynosiło około 775 zł, a w przypadku odstąpienia od sporządzenia karty zgonu wynosi 10% kwoty przeciętnego wynagrodzenia, czyli 516,8 zł. (zgodnie z komunikatem Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 9 lutego 2021 r. w sprawie przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w 2020 r., M.P. z 2021 r. poz. 137, przeciętne wynagrodzenie w gospodarce narodowej w 2020 r. wyniosło 5167,47 zł)</p> <p>Wynagrodzenie przysługuje także lekarzowi specjaliście w dziedzinie medycyny sądowej za pozostawanie w gotowości do konsultacji za pośrednictwem systemu teleinformatycznego – 2% (103 zł) kwoty przeciętnego wynagrodzenia oraz dodatkowo za każdą przeprowadzoną konsultację – 5% (258 zł) kwoty przeciętnego wynagrodzenia.</p> <p>Dane z 2018 r. pokazują, że w szpitalu zmarło 211 429, w innym zakładzie opieki zdrowotnej 34 706, w domu 145 386 oraz w innym miejscu 22 679 (dane Głównego Urzędu Statystycznego z Tabl. 99 (129). ZGONY WEDŁUG MIEJSCA ZGONU). W podziale według miejsca zgonu nie uwzględniono zgonów o nieustalonym miejscu zgonu.</p> <p>Mając na uwadze liczbę zgonów w innym miejscu około 23 tys. w 2018 r. x 775, zł wynagrodzenia koronera oraz sporządzenie protokołu zgonu i karty zgonu koszty wynosiłyby rocznie 17 825 000 zł.</p> <p>Obecnie możliwe jest jedynie podanie przybliżonych kosztów, ponoszonych z wykonywaniem określonych czynności z uwagi na niewiadomą liczbę zgonów w danym roku w innym miejscu, a także mając na uwadze możliwość wzywiania koronerów również w trudnych przypadkach zgonów domowych. Ponadto nie jest możliwe i zasadne określanie liczby koronerów powoływanych na obszarze danego województwa, ani wskazywanie czynników, które miałyby mieć wpływ na działania podejmowane przez wojewodę w określonym zakresie. Jak wynika z regulacji przy powoływaniu koronerów istotna będzie m.in. realizacja zadań w zakresie stwierdzania zgonów przez wyznaczone ustawowo podmioty.</p> <p>Wysokość kosztów związanych z wynagrodzeniem specjalisty</p> <p>W przypadku powołania w każdym województwie dwóch specjalistów, koszty wynosiłyby: 16 województw x 2 specjalistów x 30 dni x 103 stawka za dobę = 98 880 zł miesięcznie. Koszt roczny to 98 880 zł x 12 = około 1 200 000 zł oraz przyjmując, że w co 2 przypadku zostanie udzielona konsultacja, należy uwzględnić: 23 tys. zgonów w innym miejscu x 50% odsetek konsultacji x 258 zł stawka za dobę * 12 miesięcy = 2 967 000 zł.</p> <p>17 825 000 + 1 200 000 + 2 967 000 = 21 992 000 zł (w pełnym roku budżetowym)</p> <p>Wydatki obejmować będą również koszty związane z prowadzeniem wykazu koronerów.</p> <p>Wydatki będą pokryte z części 85 budżetu państwa (województwie) – określone zadania będą podstawą do ubiegania się o dodatkowe środki.</p>
---	--

Wydatki związane z wytworzeniem i utrzymaniem elektronicznej karty zgonu i elektronicznej karty urodzenia

I. Wytworzenie

1. Prace deweloperskie oraz rozwojowe (w tym dostosowanie komponentów P1 oraz wytworzenie systemu)
  - a) Wytworzenie = 2 587 200,00 zł
  - b) Testy (w tym bezpieczeństwa) = 258 720,00 zł
  - c) Wypracowanie dokumentów zgodnych z PIK HL7 CDA = 45 936 zł
2. Licencje i utrzymanie:
  - a) Licencje = 150 000,00 zł
  - b) Sprzęt = 2 233 000,00 zł
3. Koszty osobowe zespołu CeZ – wytworzenie = 604 200,00 zł
4. Prace po stronie RAM (koszty wytworzenia) = 264 000,00 zł

Łączny koszt wytworzenia rozwiązania: 6 143 056 zł.

II. Utrzymanie i rozwój (prognoza na 10 lat)

1. Zmiany rozwojowe = 1 293 600,00 zł
2. Utrzymanie = 13 002 400,00 zł (na 10 lat)
3. Koszty odtworzenia infrastruktury – 2 233 000 zł (po 5 latach od zakupu)
4. Koszty osobowe zespołu CeZ – utrzymanie = 7 632 000 zł

Łączny koszt utrzymania: 24 161 000 zł

Łącznie (koszt prac + utrzymanie 10 lat) = 30 304 056 zł

Powyższe szacunki nie uwzględniają wskaźnika wzrostu cen w latach 2022 – 2030.

Wydatki będą pokryte z części 46 budżetu państwa (zdrowie) – określone zadania będą podstawą do ubiegania się o dodatkowe środki.

Wydatki na dostosowanie Systemu Rejestrów Państwowych

W ramach części 27 – Informatyzacja koszty inwestycyjne dostosowania Systemu Rejestrów Państwowych w 2022 roku wyniosą 1 190 tys. zł. – określone zadania będą podstawą do ubiegania się o dodatkowe środki.

Wydatki na nowe zadania Morskiej Służby Poszukiwania i Ratownictwa

Z uwagi na przypisanie Morskiej Służbie Poszukiwania i Ratownictwa głównej roli w zakresie podejmowania zwłok i szczątków ludzkich z wód obszarów morski RP – przewiduje się doposażenie tej służby w pojemniki do podejmowania i transportu zwłok znalezionych w morzu oraz kombinezony chemoodporne z możliwością dezynfekcji dla ratowników. Jest to jednorazowy wydatek inwestycyjny wynoszący 600 tys. zł.

Wydatki będą pokryte z części 21 budżetu państwa (gospodarka morska) – określone zadania będą podstawą do ubiegania się o dodatkowe środki.

Dochody i wydatki na nowe zadania Państwowej Inspekcji Sanitarnej

Projekt ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych przewiduje, że organami właściwymi do prowadzenia rejestru podmiotów wykonujących działalność w branży pogrzebowej oraz kontroli przedsiębiorców branży pogrzebowej, których zgodnie z rejestrem REGON na koniec 2020 r. było 3 953, będą organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Za wpis do rejestru przewidziano opłatę w wysokości 10% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłaty nagród z zysku za ubiegły rok, ogłaszanego, w drodze obwieszczenia, przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, obowiązującego w dniu złożenia wniosku o wpis do rejestru (analogicznie do Rejestru Podmiotów Wykonujących Działalność Leczniczą), czyli obecnie 541 zł, co pozwoli na uzyskanie rocznych dochodów na poziomie ok. 69 tys. zł, przy czym w pierwszym roku obowiązywania ustawy byłoby to ok. 2,2 mln zł – przy założeniu, że wszyscy przedsiębiorcy, prowadzący działalność w podklasie PKD 96.03.Z. zdecydowaliby się na wpis do rejestru i kontynuowanie działalności. Z kolei wydatki na zapewnienie infrastruktury informatycznej oraz obsługę administracyjną przewidziano na 150 tys. zł w pierwszym roku (i o 10% więcej każdego kolejnego).

Wejście w życie projektowanej ustawy będzie stanowiło podstawę do ubiegania się o dodatkowe środki z budżetu państwa dla Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

W obliczeniach uwzględniono:

- 1) na wynagrodzenia pracownika na etacie 7 000 zł miesięcznie na osobę,
- 2) na zorganizowanie miejsca pracy – 4300 zł jednorazowo,
- 3) na utrzymanie miejsca pracy – 1450 zł miesięcznie na osobę,
- 4) liczbę etatów w całej Państwowej Inspekcji Sanitarnej – ogółem 42,75, w tym:
  - a) 39,75 etatów w PSSE – część budżetowa 85 – Województwa,
  - b) 3 etaty w GIS (właściwa komórka organizacyjna – Departament Higieny Środowiska)** – część budżetowa 46 – Zdrowie
- 5) na dodatkową w stosunku do obecnej będącej w dyspozycji GIS – powierzchnię biurową – 312,29 zł miesięcznie na osobę.

* Powiatowa stacja sanitarno-epidemiologiczna, którą kierują państwo powiatowi inspektorzy sanitarni.

** Główny Inspektorat Sanitarny, którym kieruje Główny Inspektor Sanitarny.

Duża część zadań, przewidzianych w projekcie ustawy, takich jak prowadzenie kontroli cmentarzy i pozacmentarnych miejsc pochówku, a także podmiotów wykonujących działalność w branży pogrzebowej, będzie realizowana z wykorzystaniem dotychczasowych zasobów kadrowych. Dotychczasowa Ustawa z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (Dz. U. z 2020 r., poz. 1947), w szczególności art. 21 nadzór nad przestrzeganiem przepisów tej ustawy oraz przepisów wykonawczych m.in. właściwym miejscowo inspektorom sanitarnym. Na przestrzeni lat 2013-2019 PSSE dokonywały przeciętnie ok. 3 tys. kontroli cmentarzy i 700 domów pogrzebowych. Jednocześnie odsetek skontrolowanych ze stwierdzonym złym stanem wynosił odpowiednio 2,0% i 2,9% - stąd też zwiększenie liczby kontroli wydaje się niecelowe. Ewentualne dodatkowe obowiązki zredukowane będą dzięki wykorzystaniu nowoczesnych narzędzi informatycznych i dostępowi do projektowanych rejestrów cmentarzy czy podmiotów wykonujących działalność w branży pogrzebowej. Stąd też przewidywany wzrost obciążeń dla PIS określono na przeciętnie 1/8 etatu w powiatowych stacjach sanitarno-epidemiologicznych, a także 3 etatów w GIS (związanych przede wszystkim z prowadzeniem rejestru działalności regulowanej).

Dochody związane z rejestrem firm pogrzebowych będą stanowić dochody budżetu państwa.

Wydatki będą pokryte z części 46 (zdrowie) oraz z części 85 budżetu państwa (województwo) – określone zadania będą podstawą do ubiegania się o dodatkowe środki.

Wydatki na elektronizację procedur związanych z pochówkiem

Projekt ustawy zakłada elektronizację procedur związanych z pochówkiem. Wytworzenie narzędzi do obsługi rejestru cmentarzy oraz rejestru grobów i miejsc pamięci, a także wytworzenie e-usług związanych z rejestrem – w ramach projektu Cyfryzacja miejsc pamięci – określono na 15,6 mln zł. Wydatki te docelowo przewiduje się pokryć ze środków UE.

Wydatki będą pokryte z części 27 budżetu państwa (informatyzacja) – określone zadania będą podstawą do ubiegania się o dodatkowe środki.

Wydatki na cyfryzację cmentarzy

Aby zapewnić zasilenie wytworzonych rejestrów danymi, konieczne jest sfinansowanie digitalizacji cmentarzy. Koszt ten oszacowano na podstawie przeprowadzonego zapytania ofertowego, które skierowano do usługodawców w zakresie inwentaryzacji cmentarzy, a liczbę cmentarzy wymagających cyfryzacji, określono na podstawie wyników ankiety dla gmin, przeprowadzonej przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów w listopadzie-grudniu 2020 r. Średni koszt inwentaryzacji cmentarza o powierzchni 1 ha określono na 12,2 tys. zł, a cmentarza o powierzchni 10 ha – 91,3 tys. zł. Liczbę cmentarzy oszacowano na 13 tys. (bez cmentarzy stricte wojennych), z czego 1,1 tys. poniżej 0,1 ha, 11,4 tys. w przedziale 0,1-5 ha, 453 w przedziale 5-20 ha i 53 w przedziale powyżej 20 ha. Jednocześnie ok. 2,5 tys. cmentarzy, jak się szacuje, prowadzi księgi cmentarne w systemie teleinformatycznym. Stąd liczbę cmentarzy wymagających digitalizacji oszacowano na: 9,3 tys. w przedziale 0,1-5 ha oraz 154 w przedziale 5-20 ha. Z obliczeń wykluczono cmentarze <0,1 ha, gdyż ich digitalizacja, przy pomocy darmowych narzędzi IT, udostępnionych przez ministra właściwego ds. informatyzacji, nie będzie stanowić wysiłku organizacyjnego – a także cmentarze >20 ha, gdyż wszystkie prowadzą już księgi w systemie teleinformatycznym. Łączny koszt cyfryzacji cmentarzy określono na 127,6 mln zł. Przewiduje się przy tym, że część digitalizacji będzie finansowana przy okazji bieżących działań w obszarze grobownictwa wojennego oraz ochrony zabytków. Stąd przewidywaną wartość potrzebnego

dotkowego finansowania określono na 100 mln zł. Oprócz tego konieczne jest zapewnienie asysty podczas digitalizacji i weryfikacji jakości wprowadzanych danych, a także obsługi administracyjnej. W sumie program digitalizacji cmentarzy w ujęciu 4-letnim będzie się wiązał z kosztami 117,6 mln zł. Przewiduje się sfinansowanie tej części wydatków ze środków UE.

Wydatki na zapewnienie funkcjonowania systemów elektronicznych związanych z obsługą pochówków

Do prowadzenia rejestrów oraz usług udostępniania danych z elektronicznych kart zgonu dla krematoriów, przedsiębiorców prowadzących działalność w branży pogrzebowej i właścicieli cmentarzy, konieczne jest zapewnienie odpowiedniej infrastruktury informatycznej oraz obsługi administracyjnej rejestrów. W sumie szacuje się, że w ciągu 10 lat wydatki te osiągną ok. 20 mln zł.

Źródłem finansowania będzie budżet państwa w ramach części 27 – Informatyzacja – określone zadania będą podstawą do ubiegania się o dodatkowe środki.

Wydatki na groby osób zasłużonych dla RP

Z uwagi na wprowadzenie nowej kategorii grobów podlegających ochronie, tj. grobów osób zasłużonych dla RP, przewiduje się zwiększenie budżetów w dyspozycji wojewodów o 1 mln zł w 1 roku obowiązywania ustawy i o 1 mln zł więcej w każdym kolejnym roku aż do osiągnięcia 5 mln zł (stopniowy wzrost założono na zasadzie analogii do tempa wzrostu wydatków IPN na groby weteranów walk o wolność i niepodległość Polski). Niewykorzystane środki na ten cel będą mogły być przeznaczone na inne cele związane z opieką nad grobami, kwaterami i cmentarzami wojennymi.

Wydatki będą pokryte z części 85 budżetu państwa (województwie). Wymagane jest zwiększenie dotychczasowego budżetu wojewodów o 1 mln zł. Proponuje się łączne ujęcie w z wydatkami na grobownictwo wojenne – jako dodatkowe 11 mln zł w pierwszym roku obowiązywania ustawy, z czego minimum 10 mln zł będzie musiało być przeznaczone na grobownictwo wojenne.

***

Ewentualne skutki finansowe wynikające z wejścia w życie ustawy, związane z realizacją zadań należących do właściwości Ministra Obrony Narodowej zostaną sfinansowane w ramach limitu wydatków obronnych, o którym mowa w art. 7 ustawy z dnia 25 maja 2001 r. o przebudowie i modernizacji technicznej oraz finansowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, bez konieczności występowania o dodatkowe środki.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe – nie dotyczy

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		2021	2022	2023	2024	2026	2031	Łącznie (2021-2031)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2021 r.)	duże przedsiębiorstwa	x	x	x	x	x	x	X
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0,0	-2,2	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-2,8
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	x	x	x	x	x	x	x
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Brak wpływu						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Stworzenie ram prawnych dla działalności polegającej na prowadzeniu krematorium. Określone zostaną ponadto wymogi dla trumien i urn, co będzie oddziaływało na prowadzenie działalności gospodarczej przez przedsiębiorców działających do tej pory w warunkach braku regulacji.						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Projektowana ustawa nie będzie miała wpływu na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, a także osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.						

Niemierzalne		
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	W odniesieniu do wpływu na sektor MŚP w ujęciu pieniężnym – wpływ dotyczy konieczności uzyskiwania wpisu do rejestru działalności regulowanej przez przedsiębiorców prowadzących działalność w branży pogrzebowej. Zgodnie z danymi z REGON przedsiębiorców, prowadzących działalność w podklasie PKD 96.03.Z na koniec 2020 r. było 3 953. Za wpis do rejestru przewidziano opłatę w wysokości 10% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłaty nagród z zysku za ubiegły rok, ogłaszanego, w drodze obwieszczenia, przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, obowiązującego w dniu złożenia wniosku o wpis do rejestru (analogicznie do Rejestru Podmiotów Wykonujących Działalność Leczniczą), czyli obecnie 541 zł, co pozwoli na uzyskanie rocznych dochodów na poziomie ok. 69 tys. zł, przy czym w pierwszym roku obowiązywania ustawy byłoby to ok. 2,2 mln zł – przy założeniu, że wszyscy przedsiębiorcy, prowadzący działalność w podklasie PKD 96.03.Z. zdecydowałiby się na wpis do rejestru i kontynuowanie działalności.	
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu		
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak	☒ nie
☒ zmniejszenie liczby dokumentów ☒ zmniejszenie liczby procedur ☒ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☒ zwiększenie liczby dokumentów ☒ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☒ tak	☐ nie x nie dotyczy
<p>Komentarz:</p> <p>Zmniejszenie liczby dokumentów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • likwidacja druku ZLK-5, „Zgłoszenie zgonu lub podejrzenia zgonu z powodu zakażenia lub choroby zakaźnej”; <p>Zmniejszenie liczby procedur:</p> <ul style="list-style-type: none"> • brak konieczności powiadamiania Inspekcji Sanitarnej w każdym przypadku zgonu w przebiegu choroby zakaźnej – ograniczenie do najgroźniejszych chorób zakaźnych; • w większości przypadków brak konieczności zgłoszenia zgonu oraz protokołowania zgłoszenia zgonu w USC; • brak konieczności przekazywania przez kierownika USC do GUS danych statystycznych dotyczących osób zmarłych oraz kart zgonu; • brak konieczności wystawiania karty zgonu na prośbę rodziców dziecka martwo urodzonego; • brak konieczności przekazywania karty urodzenia dziecka martwo urodzonego do USC; <p>Skrócenie czasu na załatwienie sprawy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • skrócenie czasu sporządzenia aktu zgonu i aktu urodzenia przez kierownika USC – dzięki elektronizacji procedur oraz ograniczeniu zakresu wymaganych informacji; • skrócenie czasu na wystawienie karty zgonu i karty urodzenia – dzięki dostępowi do danych osobowych w systemie teleinformatycznym oraz ograniczeniu wymaganych informacji; • skrócenie czasu na uzyskanie informacji o miejscu pochówku konkretnej osoby – dzięki stworzeniu rejestru grobów i miejsc pochówku; • skrócenie czasu oczekiwania na osobę, która stwierdzi zgon i wystawi kartę zgonu - ze względu na wprowadzenie instytucji koronera oraz zwiększenie zakresu podmiotowego uprawnionych do wystawiania karty zgonu; <p>Zwiększenie liczby dokumentów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • protokół zgonu – dokumentacja czynności koronera; • wprowadzenie protokołu spopielenia; • wprowadzenie odpisu karty zgonu i karty urodzenia z adnotacją o martwym urodzeniu – w części przeznaczonej do pochówku; <p>Zwiększenie liczby procedur:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wydawanie przez państwowego powiatowego inspektora sanitarnego, po uzgodnieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, w drodze decyzji administracyjnej, nakazu stosowania przez właściciela cmentarza zamkniętego części lub wszystkich przepisów odnoszących się do cmentarza; • uzyskanie zgody państwowego powiatowego inspektora sanitarnego na dochowanie do grobu kolejnych zwłok, szczątków ludzkich lub popiołów ludzkich, w sytuacji gdy poprzedni pochówek dotyczył osoby zmarłej w przebiegu choroby zakaźnej określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 28a ust. 5 ustawy z dnia 5 grudnia 		

2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi albo osoby podejrzanej o zakażenie lub zachorowanie na tę chorobę zakaźną;

- uzyskanie zgody państwowego powiatowego inspektora sanitarnego na pochowanie zwłok, szczątków ludzkich lub popiołów ludzkich w budynku kultu religijnego lub na terenie przynależnym do budynku kultu religijnego niebędącym cmentarzem;
- uzyskanie zgody państwowego powiatowego inspektora sanitarnego na pochowanie zwłok, szczątków lub popiołów osoby zasłużonej wobec Rzeczypospolitej Polskiej lub społeczeństwa poza cmentarzem i poza budynkiem kultu religijnego lub terenem przynależnym do budynku kultu religijnego;
- uzyskanie zgody państwowego powiatowego inspektora sanitarnego na ponowne dokonywanie pochówków na cmentarzu lub jego części – w przypadku stwierdzenia na cmentarzu zmian wskazujących na zaistnienie lub możliwość zaistnienia okoliczności, wskutek których teren cmentarza lub jego część przestanie spełniać wymagania;
- uzyskanie zgody właściciela cmentarza oraz państwowego powiatowego inspektora sanitarnego na dochowanie zwłok do istniejącego grobu na zamkniętym cmentarzu;
- skrócenie terminu na likwidację cmentarza;
- przyznanie świadczenia pieniężnego na pokrycie całości lub części kosztów sprawowanej opieki nad grobem osoby zasłużonej dla RP;
- rozpatrywanie przez Głównego Inspektora Sanitarnego wniosków o wpis do rejestru podmiotów wykonujących działalność w branży pogrzebowej;
- wydawanie przez Głównego Inspektora Sanitarnego zaświadczeń potwierdzających wpis do rejestru podmiotów wykonujących działalność w branży pogrzebowej;

9. Wpływ na rynek pracy

Projektowana regulacja nie będzie mieć wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☒ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☒ informatyzacja ☒ zdrowie
---	--	---

Omówienie wpływu	<p>Opracowanie projektu ustawy przyczyni się do uregulowania m.in. stwierdzania zgonu, ustalania jego przyczyny oraz podejmowania decyzji o wykonaniu badania pośmiertnego w przypadkach, gdy zgon nastąpił poza szpitalem, wydawania i funkcjonowania karty zgonu, karty urodzenia z adnotacją o martwym urodzeniu oraz finansowania zadań związanych ze stwierdzaniem i dokumentowaniem zgonów, w sposób kompleksowy, co zapewni ich przejrzystość i czytelność.</p> <p>Jednocześnie organy państwa uzyskiwać będą dane dotyczące przyczyn zgonów – lepszej jakości i szybciej, co będzie miało pozytywny wpływ na zarządzanie służbą zdrowia szczególnie w warunkach epidemii, a także tworzenie lepszych polityk zdrowotnych.</p> <p>Projekt ustawy będzie miał istotny wpływ na zdrowie ludzi i środowisko naturalne.</p> <p>Nałożenie obowiązku spełniania przez krematorium wymagań organizacyjno-technicznych, w tym warunków procesu spopielenia zwłok lub szczątków ludzkich wynikających z wdrożenia m.in. zaleceń konwencji HELCOM, przyczyni się do redukcji wprowadzania do środowiska pochodnych rtęci pochodzących z krematoriów. Stosownie do badań przeprowadzonych na zlecenie Ministerstwa Środowiska stosowanie amalgamatu dentystycznego jest przyczyną emisji rtęci do powietrza ze spalania odpadów starego amalgamatu wraz z odpadami zakaźnymi oraz procesów kremacji zwłok (1,5 ton Hg rocznie).</p> <p>Określenie wymagań dla pozostałych obiektów, tj. kostnic i domów pogrzebowych, ma za zadanie ochronę środowiska i zdrowia ludzkiego przez zapewnienie bezpieczeństwa sanitarno-epidemiologicznego.</p> <p>Określenie bezpiecznych odległości podczas lokalizowania cmentarzy, krematoriów, katakumb i kolumbariów od zabudowy będzie miało pozytywny wpływ na zdrowie ludzi i środowisko naturalne.</p> <p>Proponowane przepisy projektowanej ustawy w zakresie lokalizowania domów pogrzebowych i kostnic poza zabudową mieszkaniową mają wykluczyć negatywny wpływ prowadzonej w nich działalności branży pogrzebowej zarówno pod względem sanitarnym, jak i etycznym, a nawet psychologicznym w odniesieniu do wrażliwych grup ludności, takich jak dzieci, młodzież, osoby chore. Jednym z celów ochrony zdrowia publicznego i środowiska naturalnego jest wyłączenie z dokonywania pochówków terenu cmentarza, w sytuacji gdy dojdzie do zmiany stosunków hydrologicznych lub hydrogeologicznych.</p>
------------------	---

	<p>Określenie wymagań dla trumny korzystnie wpłynie na środowisko, umożliwi mineralizację zwłok lub szczątków ludzkich, a podczas palenia trumny ograniczy powstawanie substancji szkodliwych dla zdrowia ludzkiego lub zagrażających środowisku naturalnemu.</p> <p>Do ochrony środowiska i zdrowia publicznego przyczyni się określenie sposobu postępowania ze zwłokami, w tym w zakresie transportu, przechowywania i ekshumacji, mogącymi powodować szkodliwy wpływ na otoczenie, w szczególności zwłokami osób zmarłych na niektóre choroby zakaźne i wysoce zakaźne m.in. przez ograniczenie liczby osób mających kontakt ze zwłokami, stanowiącymi zagrożenie biologicznymi czynnikami chorobotwórczymi oraz ze zwłokami wywierającymi szkodliwy wpływ przez promieniowanie jonizujące. Uświadomi to skalę zagrożenia, a w konsekwencji będzie miało pozytywny wpływ na ochronę środowiska naturalnego oraz zdrowia publicznego.</p> <p>Pozytywny wpływ projektowanej ustawy w kontekście ochrony zdrowia publicznego będzie miało również określenie sposobu postępowania w przypadku masowej katastrofy lub klęski żywiołowej przez zapewnienie bezpieczeństwa sanitarno-epidemiologicznego.</p> <p>Na zwiększenie bezpieczeństwa sanitarno-epidemiologicznego pozytywnie wpłynie również umożliwienie łatwiejszego kontrolowania przedsiębiorców prowadzących działalność w branży pogrzebowej – dzięki wprowadzeniu rejestru działalności regulowanej, a także stworzenie rejestru cmentarzy i rejestru grobów i miejsc spoczynku, który zawierać będzie informacje o lokalizacji miejsc pochówku osób zmarłych w przebiegu wybranych, najgroźniejszych chorób zakaźnych.</p> <p>Proponowane regulacje będą miały pozytywny wpływ na informatyzację państwa przede wszystkim w zakresie cyfryzacji kolejnych obszarów społecznej i państwowej aktywności, tj. procedur związanych z dokumentowaniem zgonów i pochówkami. Wprowadzone regulacje pozwolą również lepiej wykorzystać istniejące zasoby danych – danych medycznych, danych osobowych, danych epidemicznych, danych o odznaczeniach państwowych, a także danych o grobach weteranów, grobach wojennych i zabytkowych. Powstaną nowe rejestry państwowe: rejestr cmentarzy, rejestr grobów i miejsc spoczynku, a także rejestr przedsiębiorców prowadzących działalność w branży pogrzebowej.</p>
<p>11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego</p>	
<p>Projektowana ustawa wejdzie w życie w terminie określonym w ustawie - Przepisy wprowadzające ustawę o cmentarzach i chowaniu zmarłych.</p>	
<p>12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?</p>	
<p>Efekty projektowanych rozwiązań będą natychmiastowe i nie wymagają pomiarów. Regulacja ma na celu usunięcie obecnych, archaicznych przepisów i wprowadzenie rozwiązań dostosowanych do obecnych uwarunkowań prawnych i faktycznych.</p>	
<p>13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy, itp.)</p>	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwiązania wskazanych problemów w innych krajach 2. Wykaz nowych zadań organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej 	